

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ŠUMAVA
Odbor ochrany složek přírody NP Šumava

OBEČNÍ ÚŘAD KVILDA 17, okres Prácheň		Skartační znak: 4/5
Došlo dne: 18.6.2025	Příloh: 1	Ukl. znak: 246-1
Čís. jedn.: kvil. 442/25		
Číslo doručení: 28		Zpracovatel: LA

Dle rozdělovníku

naše značka

SZ NPS 05921/2025/1 – NPS 05921/2025

vyřizuje / linka

Ing. Jiří Dolejší / 388 450 260

datum

18. 6. 2025

Veřejná vyhláška

Správa Národního parku Šumava jako příslušný orgán ochrany přírody (dále jen „Správa“) dle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 2 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále "ZOPK") ve spojení s 66 ZOPK,

z v e ř e j ň u j e

v souladu s ustanovením § 25 a § 172 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen „správní řád“) tento **návrh opatření obecné povahy (dále jen „návrh OOP“)**, kterým **omezuje v souladu s § 66 odst. 1 ZOPK lesnické hospodaření na lesních pozemcích v Národním parku Šumava.**

Článek 1

Předmět úpravy

Správa tímto opatřením obecné povahy omezuje lesnické hospodaření na lesních pozemcích na území Národního parku Šumava (dále též jen „národní park“), které jsou vymezeny v článku 2 tohoto opatření. Důvodem pro omezení lesnického hospodaření je prevence hrozící nedovolené změny obecně nebo zvláště chráněných částí přírody dle ZOPK, která spočívá především v poklesu biologické diverzity a zhoršování stavu ekosystému díky intenzivnímu lesnickému hospodaření, což je v rozporu s dlouhodobým posláním národního parku definovaným v § 15 odst. 3 ZOPK.

Článek 2

Vymezení území

Opatření se vztahuje na veškeré lesní pozemky (v katastru nemovitostí evidované jako druh pozemku lesní pozemek) zařazené dle platné zonace NP Šumava (vyhláška č.42/2020 Sb., v platném znění) do zóny přírodě blízké a zóny soustředěné péče. Opatření se netýká lesních pozemků v zóně přírodní a zóně kulturní krajiny.

Článek 3

Podmínky hospodaření dle platné zonace a dlouhodobých cílů národního parku

A. Umělá obnova

1) zóna přírodě blízká

- neprovádí se

2) zóna soustředěné péče

- dlouhodobý cíl přírodní procesy
- provádí se nejdříve 10 letech od vzniku holiny v případě nezdaru přirozené obnovy, vysazují se původní dřeviny vyjma smrku
- dlouhodobý cíl biodiverzita
- zalesňování se provádí původními dřevinami krom smrku, smrkem lze zalesnit až po 10 letech při nezdaru zalesnění

B. Výchova porostů

- provádí se maximálně 4 výchovné zásahy dle naléhavosti do věku 80 let

1) zóna přírodě blízká

- provádí se pouze ve smrku v porostech se zastoupením smrku nad 50 %

2) zóna soustředěné péče

- Dlouhodobý cíl procesy
 - Provádí se pouze ve smrku v porostech se zastoupením smrku nad 50 %
- Dlouhodobý cíl biodiverzita
 - Provádí se pouze ve smrku, v ostatních dřevinách jen z důvodu uvolnění cílových dřevin (jedle, buk, javor, jilm), zásahem do nesmrkových příměsí nesmí dojít k jejich eliminaci v konkrétní porostní skupině

C. Těžba v porostech nad 80 let věku (mýtní) a ponechání netěžitelných stromů

1) Není dovoleno

- Těžit biotopové stromy důležité pro strukturální a druhovou rozmanitost (přestálé stromy, významné stromy, doupné stromy s dutinami, zlomy, hnízdní stromy apod.)
- Odstraňovat selektivně jeden druh dřeviny krom smrku a nepůvodních dřevin
- Odstraňovat sterilní souše, pahýly a nezaklopené vývrátové koláče s bází kmene delší než 2 metry

2) zóna přírodě blízká

- úmyslná mýtní těžba se neprovádí
- lze provádět zásahy v souladu s § 18 odst. 2 ZOPK (především k zajištění bezpečnosti návštěvníků na turistických trasách)
- lze provádět pouze zásahy na podporu druhové a strukturální rozmanitosti a v odůvodněných případech zásahy na ochranu lesa, majetku a zdraví za podmínky, že nevznikne holina (plocha větší než 0,04 ha), v opačném případě je třeba zásah řešit po dohodě s Odborem ochrany složek Správy NP Šumava
- po provedení zásahu bude ponecháno minimálně 100 ks stojících stromů o průměru ve výčetní výšce 1,3 metru nad zemí (dále jen „výčetní výška“) minimálně 25 cm (včetně odumírajících a souší) na 1 hektar

3) Zóna soustředěné péče

- Dlouhodobý cíl procesy
 - po provedení zásahu bude ponecháno minimálně 60 ks stojících živých stromů o průměru minimálně 25 cm ve výčetní výšce na 1 hektar
- Dlouhodobý cíl biodiverzita
 - po provedení zásahu bude ponecháno minimálně 30 ks stojících živých stromů o průměru minimálně 25 cm ve výčetní výšce na 1 hektar

D. Hmoty k zetlení

- jedná se o dřevní hmotu ležící na zemi, pařezy vyšší než 30 cm a stojící souše

1) zóna přírodě blízká

- ponechává se veškerá hmota k s výjimkou výchovného zásahu v porostech ve věku 41 – 80 let, kdy je možno vyvézt maximálně ½ zásoby konkrétní porostní skupiny
- v případě zásahu dle § 18 a odst. 2 lze v případě nemožnosti ponechání na místě z bezpečnostních důvodů vyvézt dřevní hmotu na nejbližší vhodné místo v lesním porostu

2) Zóna soustředěné péče

– Dlouhodobý cíl procesy

- Do 40 let věku porostu se ponechává veškerá hmota a dále minimálně 20 % hmoty z každého zásahu,
- Cílový objem hmoty k zetlení je 100 m³/ ha

– Dlouhodobý cíl biodiversita

- Do 40 let věku porostu se ponechává veškerá hmota a dále minimálně 10 % hmoty z každého zásahu
- Cílový objem hmoty k zetlení je 50 m³/ ha

E. Potřebné zbytky

- větve, kůra o ostatní nehroubí

1) zóna přírodě blízká

- veškerá hmota zůstává na místě, zákaz štěpkování a stahování na hromady a valy

2) Zóna soustředěné péče

– Dlouhodobý cíl procesy

- veškerá hmota zůstává na místě, zákaz štěpkování, na hromady a valy lze stahovat pouze, pokud je to nutné pro obnovu porostu a pouze na 1/10 plochy po těžbě

– Dlouhodobý cíl biodiversita

- veškerá hmota zůstává na místě, zákaz štěpkování, na hromady a valy lze stahovat pouze, pokud je to nutné pro obnovu porostu nebo pro podporu biodiversity

Článek 4

Časová platnost omezení

Platnost tohoto omezení se stanovuje do 31. 12. 2030.

Článek 5

Odůvodnění

Odborné podklady

Orgán ochrany přírody vycházel při tvorbě tohoto opatření obecné povahy z následujících zákonných norem, odborných studií a databází.

1. Zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění o ochraně přírody a krajiny
2. Zákon č. 289/1995 Sb., v platném znění, o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon)
3. Vyhláška č. 42/2020 Sb., v platném znění, o vymezení zón ochrany přírody Národního parku Šumava
4. Zásady péče o Národní park Šumava na období 2022 – 2040
5. Informace o výskytu druhů (Nálezová databáze ochrany přírody: <https://portal.nature.cz/nd/find.php?X=X>, AOPK)
6. Geoportál Správy NP Šumava (<https://geoportal.npsumava.cz/>)
7. Soubor doporučených opatření pro EVL Šumava
8. Velkoplošná inventarizace lesů Národního parku Šumava, 2019 (IFER, 2019)
9. Zmlazení na pasece u jezera Laka, případová studie (Čížková, Hubený, 2018)
- 4) Doporučený postup pro udržení kontinuity lesního prostředí a pro zachování biodiverzity vázané na ponechávání dřeva (v dostatečném množství a skladbě) k zetlení v CHKO Šumava (Zatloukal a kol., 2020)
- 5) Metodika Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i, ke stanovení přirozenosti lesů v ČR (věstník MŽP, ročník 2018/ částka 4)
- 6) Metodika managementu tlejícího dříví v lesích zvláště chráněných území (věstník MŽP, ročník 2014, částka 7)
- 7) Management mrtvého dřeva v hospodářských lesích (lesnický průvodce, VÚLHM, Bače, Svoboda, 2016)
- 8) Biomonitoring lesních ekosystémů v území NP Šumava ponechaném samovolnému vývoji (Čížková, 2024)

- 9) Význam časové a prostorové kontinuity lesních stanovišť pro lesní biodiversitu (Ochrana přírody 4/2024, Hofmeister, Pouska, Palice, Šoun, Vondrák, 2024)
- 10) Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, Navrácení přírody do našeho života (Evropská komise, 2020)

Veškeré odborné podklady uvedené v bodech 7 až 15 jsou nahrány na uložistiště Správy zde: <https://nextcloud.npsumava.cz/nextcloud/index.php/s/dNo4K6gXYkb7Mee>
Ostatní podklady jsou veřejně známé a dostupné.

Obecné legislativní vymezení

Orgán ochrany přírody je v souladu s § 66 ZOPK oprávněn stanovit fyzickým a právnickým osobám podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, popřípadě takové činnosti zakázat.

Za tuto nedovolenou změnu lze považovat i lesnické hospodaření, které není v souladu s cíli a posláním národního parku tak, jak je definuje § 15 ZOPK:

(2) Veškeré využití národních parků musí být podřízeno **zachování jejich ekologicky stabilních přirozených ekosystémů** odpovídajících danému stanovišti a **dosažení jejich přirozené biologické rozmanitosti** a musí být v souladu s cíli ochrany sledovanými jejich vyhlášením.

(3) Dlouhodobým cílem ochrany národních parků je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků (v textu označováno jako „cíl procesy“) a zachování nebo **postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti**, na zbývajícím území národních parků (v textu označováno jako „cíl biodiversita“).

(4) Posláním národních parků je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území národních parků k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku.

Území národních parků se člení podle cílů ochrany a stavu ekosystémů na 4 zóny ochrany přírody, vzhledem k vymezení územní platnosti tohoto opatření obecné povahy zde uvedeme pouze definici zóny přírodě blízké a zóny soustředěné péče dle § 18 ZOPK:

b) zóna přírodě blízká se vymezí na plochách, kde převažují člověkem částečně pozměněné ekosystémy, s cílem **dosažení stavu odpovídajícího přirozeným ekosystémům**,

c) zóna soustředěné péče o přírodu se vymezí na plochách, kde převažují člověkem významně pozměněné ekosystémy, s cílem **zachování nebo postupného zlepšování stavu ekosystémů, významných z hlediska biologické rozmanitosti, jejichž existence je podmíněna trvalou činností člověka nebo obnovy přírodě blízkých ekosystémů**.

Režim jednotlivých zón je pak definován v § 18 a ZOPK následovně:

(1) V zóně přírodní lze provádět pouze zásahy, které nejsou v rozporu s cílem ochrany této zóny. Výjimečně lze provádět i jiná opatření, je-li to nezbytné z důvodu ochrany životů a zdraví osob, ochrany majetku nebo ochrany přírody, a to:

- a) zásahy proti šíření nepůvodních druhů organismů a cizím a místně se nevyskytujícím druhům v akvakultuře,
- b) hašení požárů a provádění preventivních opatření proti vzniku lesních požárů podle zákona o požární ochraně; preventivní opatření lze provádět po předchozím projednání s orgánem ochrany přírody a při zohlednění cílů ochrany národního parku,
- c) odstraňování nepotřebných staveb,
- d) regulace početních stavů spárkaté zvěře,
- e) opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků na turistických trasách,

- f) údržba základní cestní sítě stanovené zásadami péče o národní park,
- g) zásahy za účelem ochrany populací zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů,
- h) monitoring nebo výzkum, který nemění přírodní prostředí,
- i) údržba vyznačených turistických nebo cyklistických tras, nebo
- j) jednorázová obnova nebo zlepšení přirozeného vodního režimu.

(2) V zóně přírodě blízké lze provádět pouze zásahy, které nejsou v rozporu s cílem ochrany této zóny, s výjimkou opatření uvedených v odstavci 1, opatření k podpoře přirozené ekologické stability anebo přirozené biologické rozmanitosti ekosystémů, revitalizačních opatření a opatření na ochranu lesa.

(3) V zóně soustředěné péče o přírodu lze provádět pouze zásahy, které nejsou v rozporu s cílem ochrany této zóny, s výjimkou opatření uvedených v odstavcích 1 a 2, opatření na obnovu nebo zachování ekologické stability a biologické rozmanitosti ekosystémů a opatření na obnovu nebo zachování biotopů a populací vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Ustanovení § 22 odst. 1 ZOPK

(1) Lesy v národním parku nejsou lesy hospodářskými.

Ustanovení § 22a odst. 1 a 2 ZOPK

(1) **Vlastníci nebo nájemci lesů v národních parcích jsou povinni hospodařit v nich tak, aby byly zachovány nebo podporovány jejich přirozené ekologické funkce a biologická rozmanitost.**

(2) Při provádění péče o lesy zařazené do zóny přírodní a do zóny přírodě blízké se nepoužijí ustanovení jiného právního předpisu (§ 32 odst. 1 a 2 zákona č. 289/1995 Sb. o lesích v platném znění, dále jen „LesZ“) o povinnosti obnovovat a vychovávat lesní porosty, o lhůtách k zalesnění holin a o lhůtách k zajištění lesních porostů na lesních pozemcích, o povinném provádění meliorací a hrazení bystřin v lesích ani ustanovení o povinném přednostním provádění nahodilé těžby. Při provádění péče o lesy zařazené do zóny přírodní a do zóny přírodě blízké se dále nepoužijí ustanovení jiného právního předpisu (§ 32 odst. 1 a 2 lesního zákona“) o povinném provádění opatření na předcházení nebo zabránění působení škodlivých činitelů a na odstranění nebo zmírnění jejich následků, s výjimkou preventivních opatření proti vzniku lesních požárů.

Na ustanovení § 22 a 22a ZOPK navazují i ustanovení § 8 a § 36 LesZ.

§ 8 LesZ

Lesy zvláštního určení

(1) Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se

- a) v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,
- b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod,
- c) **na území národních parků a národních přírodních rezervací**

§ 36 LesZ

Hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení

(1) **Ve prospěch účelového hospodaření v lesích ochranných a v lesích zvláštního určení lze přijmout opatření odchylná od některých ustanovení tohoto zákona,** zejména pokud jde o velikost nebo přiřazování holých sečí. Tato opatření mohou být navržena v plánu nebo v osnově nebo je stanoví rozhodnutím orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

(2) Vlastníci lesů ochranných (§ 7) jsou povinni hospodařit v nich tak, aby byly zajištěny především jejich ochranné funkce.

(3) **Vlastníci lesů zvláštního určení (§ 8 odst. 1 a 2) jsou povinni strpět omezení při hospodaření v nich.** Vlastníkům těchto lesů náleží náhrada zvýšených nákladů, pokud jim z omezeného způsobu hospodaření v nich vzniknou. Náhrada nenáleží v případech, kdy byly lesy vyhlášeny za lesy zvláštního určení podle § 8 odst. 2 písm. g), a v případech, kdy je úhrada zvýšených nákladů poskytována podle zvláštních předpisů.

Ponechání dřevní hmoty v lesních porostech je zakotveno v § 33 odst. 3 LesZ:

(3) Za účelem předcházení degradace lesní půdy a pro zachování mimoprodukčních funkcí lesa ponechává vlastník lesa v lese odpovídající množství těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí. Ministerstvo stanoví právním předpisem podrobnosti o minimálním množství a způsobech ponechání těžebních zbytků a na dožití a k zetlení určených stromů či jejich částí.

Odborné zdůvodnění

Na základě výše uvedených definic, odborných podkladů a praktických poznatků z praxe shledal orgán ochrany přírody důvody pro omezení lesnického hospodaření v lesích na území národního parku Šumava dle § 66 ZOPK a to v zóně přírodě blízké a v zóně soustředěné péče bez ohledu na vlastnictví lesních pozemků.

Přestože § 66 ZOPK nedefinuje formu správního aktu, kterým mají být omezující podmínky stanoveny, lze dovodit, že se bude jednat o formu opatření obecné povahy dle § 171 zákona č. 500/2004 Sb., v platném znění, správní řád (dále jen „správní řád“). Jedná se o konkrétně-abstraktní správní akt s konkrétně určeným předmětem (jasné omezující podmínky) a s obecně (neurčitě) vymezeným okruhem adresátů, který stojí na pomezí mezi právním předpisem a individuálním rozhodnutím.

Zásadní obavou, která vyvolala potřebu regulace způsobu hospodaření, je obava o pokles biologické rozmanitosti lesního prostředí na území národního parku díky prováděnému lesnímu hospodaření. Biodiverzita (biologická rozmanitost) je pojem označující v rámci ekologie různorodost života. Definujeme ji jako rozmanitost života ve všech jeho formách, úrovních a kombinacích. Nejedná se jen o pouhý součet všech genů, druhů a ekosystémů, ale spíše o variabilitu uvnitř a mezi nimi. Příznivý stav biologické rozmanitosti je základním předpokladem pro to, aby mohla poskytovat nezbytné přínosy lidské společnosti. V celém následujícím textu se pojmy biodiversita, biologická diversita či biologická různorodost myslí právě výše definovaný pojem.

Klasické lesnické hospodaření je založeno na změně druhové skladby a zjednodušování struktury lesních stanovišť. Je to logický důsledek snahy o ekonomičnost a provozní jednoduchost. Je tak vyvíjen velký tlak na zbytky málo ovlivněných stanovišť a to i v chráněných územích. Zde se navíc intenzivněji projevuje civilizační tlak v podobě intenzivního využívání krajiny člověkem k rekreaci. Plocha málo dotčených či nedotčených území se tak stále zmenšuje, tyto plochy jsou vzájemně izolovanější a vzhledem k tomu, že tyto plochy jsou vždy hotspoty biodiversity, tak i celková biodiversita ekosystému klesá. Naproti tomu je z nejnovějších výzkumů zřejmé, že na území ponechaném co nejvíce přírodním procesům dochází k nárůstu diversity živočichů, rostlin i hub. A území národního parku by ve své většině právě takovým územím mělo být, jak už napovídá dikce ZOPK v § 15:

Dosažení přirozené biologické rozmanitosti je zásadním cílem veškerého využití území národních parků a to díky postupnému zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti.

Nastavení několika zásadních regulačních parametrů pro lesnické hospodaření je tedy krokem k tomu postupnému zlepšování.

Z globálního pohledu je pak snaha Správy v souladu nejen s národní legislativou, ale i s cíli definovanými na úrovni Evropského společenství v Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti a boji s klimatickou změnou do roku 2030. Krize v oblasti biologické rozmanitosti a klimatická krize jsou neoddelitelně spjaty. Změna klimatu urychluje ničení přírodního prostředí prostřednictvím sucha, záplav a požárů, zatímco úbytek přírody a její neudržitelné využívání jsou klíčovými hybateli změny klimatu. Avšak stejně jako spolu souvisejí krize, souvisejí spolu i řešení.

Jedním z cílů v rámci této strategie je i rozšiřování soudržné sítě chráněných území. Biologické rozmanitosti se daří lépe v chráněných územích. Současná síť právně chráněných území, včetně oblastí pod přísnou ochranou, však není dostatečně velká na to, aby chránila biologickou rozmanitost. V této souvislosti by se měla věnovat zvláštní pozornost oblastem s velmi vysokou hodnotou nebo potenciálem pro biologickou rozmanitost. Tyto oblasti jsou nejvíce ohroženy změnou klimatu a měla by jim být poskytnuta zvláštní péče v podobě přísné ochrany. Dnes jsou v EU přísně chráněna pouze 3 % pevniny a méně než 1 % mořských oblastí. Tyto oblasti musíme chránit lépe. V tomto duchu by měla být přísně chráněna alespoň jedna třetina chráněných území, což představuje 10 % pevniny EU a 10 % mořských oblastí EU. To je rovněž v souladu s navrženou celosvětovou ambicí.

Veřejný zájem

V případě omezování výkonu vlastnického práva je veřejný zájem jeho nezbytným předpokladem. Omezení vlastnického práva v podobě omezení lesnického hospodaření představuje citelný zásah do jednoho z nejdůležitějších základních lidských práv. Je to právě veřejný zájem, který poskytuje

ospravedlnění k takovýmto zásahům do vlastnického práva. Proto nyní Správa definuje veřejný zájem, který ospravedlňuje tento zásah.

Vycházíme ze zákona č. 1/1993 Sb., v platném znění, Ústava České republiky (dále jen „Ústava“). Ta v preambuli říká mimo jiné, že [...] *My, občané ... jsme odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství* [...] Dále pak v Článku 7 se uvádí, že: *Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.*

Druhým základním ústavním zákonem je zákon č. 2/1993 Sb., v platném znění, Listina základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Ta mj. ve svém článku 11, odst. 3) hovoří o tom, že: *„Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.“* Článek 35 dále uvádí v odst. 3, že: *„Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.“*

Závěrem ustanovení § 58 odst. 1 ZOPK, který říká, že *„Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem. Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.“* Z uvedeného je zřejmé, že veřejný zájem na ochraně přírody je silně zakotven v našem ústavním pořádku a legitimní omezení hospodaření a výkonu vlastnických práv vycházející ze zákonného zmocnění by měla být respektována.

Natura 2000

Území Národního parku Šumava je součástí Ptačí oblasti Šumava (dále jen „PO Šumava“) vymezené nařízením vlády č. 681/2004 Sb.) a Evropsky významné lokality Šumava (dále jen „EVL Šumava“) vymezené nařízením vlády č. 318/2013 Sb.).

Předmětné OOP je plně v souladu s cíli ochrany evropsky významných stanovišť a druhů, protože útlumem hospodářské lesnické činnosti na převažující ploše národního parku v zóně přírodě blízké a soustředěné péče dojde zcela jistě k zlepšení životních podmínek druhů a stanovišť, pro které byla PO a EVL Šumava vyhlášena. OOP je v souladu s § 45 g ZOPK, kdy při jeho realizaci je vyloučeno závažné nebo nevratné poškozování přírodních stanovišť a biotopů druhů, k jejichž ochraně je evropsky významná lokalita nebo ptačí oblast určena, ani nedojde k soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování druhů, k jejichž ochraně jsou tato území určena a OOP lze tedy vydat.

Ekonomické aspekty

Správa vycházela ze základního předpokladu, že se jedná o lesy na území národního parku, tedy lesy zvláštního určení dle LesZ. Hlavním cílem hospodářské činnosti tedy nemůže být ekonomický zisk v pravém slova smyslu. Lesy zde musí plnit především mimoprodukční (ekologické) funkce lesa. Mezi tyto funkce lesa patří zejména ochrana lesní půdy, vytváření a regulace průtoků vody krajinou, ochrana a regulace klimatu, tvorba kyslíku, sekvestrace uhlíku, tvorba a ochrana biodiverzity a genofundu a mnohé další aspekty.

Vzhledem k tomu, že toto opatření, kterým se omezuje lesnické hospodaření je určitou formou správního rozhodnutí, jak bylo popsáno výše, vztahuje se na něj postup dle § 58 odst. 2 ZOPK o náhradě za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření a navazující prováděcí vyhláška č. 335/2006 Sb., v aktuálním znění, kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením lesního hospodaření.

Jedním z hlavních cílů tohoto opatření je zvýšení podílu mrtvého či odumírajícího dřeva v lesních porostech, což z ekonomického hlediska je ztrátová položka, kterou ale lze jasně kvantifikovat a požadovat za ni finanční náhradu díky výše uvedenému postupu. Na druhou stranu se však ponechání mrtvého dřeva může později projevit na zvýšené ekologické stabilitě lesa, která jde ruku v ruce se zvýšenou biodiverzitou. Zvýšená diverzita lesního prostředí zvyšuje pozitivní zpětné vazby ekosystému. V mrtvém dřevě se například vyvíjí predátoři druhů představujících riziko na poli ochrany lesa. Dalším dlouhodobým pozitivním účinkem je zlepšení nebo alespoň zpomalení zhoršování bilance živin lesního ekosystému. Neodnímání živin především v chudých bonitních stupních by mohlo navýšit produkční potenciál lesa v budoucnu. Dále mrtvé dřevo plní protierozní funkci a také zlepšuje bilanci vodního cyklu v lesním ekosystému. Všechny tyto mimo produkční funkce lesa jsou ponecháním části mrtvého dřeva pozitivně ovlivněny. Ponechávání dřeva proto

přispívá k trvale udržitelnému lesnímu hospodaření. Zachování komplexnosti lesa a biodiverzity je veřejným zájmem a okamžitá ekonomická ztráta na ponechaném dřevě by měla být akceptovanou obětí, podobně jako např. zákonný limit výše těžby, povinné vnášení melioračních a zpevňujících dřevin do porostů (Bače, 2016). Druhým základním principem tohoto opatření je útlum umělé obnovy, což je naopak – při vědomí síly přirozeného zmlazení – ekonomicky pozitivní. Vlastníci tím ušetří náklady spojené s přípravou ploch na zalesnění, vlastní zalesnění, vylepšování, ožínání a ochranu kultur.

Test proporcionality

Test proporcionality u opatření obecné povahy je mechanismus, kterým lze zjistit, zda omezení základních práv a svobod, které OOP ukládá, je nezbytné a přiměřené sledovanému veřejnému zájmu. Test proporcionality se skládá ze tří kroků: vhodnost, nezbytnost a proporcionalita v užším slova smyslu.

1. **Vhodnost (legitimní cíl):** Znamená, že dané opatření musí sledovat legitimní cíl, tedy cíl, který je v souladu s ústavním pořádkem a zákony. OOP musí být způsobilé daného cíle dosáhnout. V konkrétním případě, jak bylo rozvedeno výše, se OOP opírá o institut § 66 ZOPK, který orgánu ochrany přírody dává legální zmocnění stanovit fyzickým a právnickým osobám podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, popřípadě takovou činnost zakázat.

2. **Nezbytnost (minimální zásah):** Opatření je nezbytné, pokud neexistuje jiný, pro dotčené osoby méně omezující prostředek, kterým by bylo možné dosáhnout sledovaného legitimního cíle. V odůvodnění bylo jasné prokázáno, že pokud mají být dlouhodobě naplňovány cíle a poslání národního parku, je třeba stávající způsob lesnického hospodaření omezit. Toto omezení je jednak citlivě odstupňováno dle konkrétní zóny a dlouhodobého cíle a za druhé tato omezení budou vlastníkům řádně kompenzována v souladu s § 58 odst. 1 ZOPK tak, aby zásah do vlastnických práv byl co nejmenší.

3. **Proporcionalita v užším slova smyslu (spravedlivá rovnováha):** Zkoumá se, zda omezení základních práv a svobod, které opatření obecné povahy ukládá, je v přiměřené rovnováze s veřejným zájmem, který má být tímto opatřením chráněn. Jinými slovy, musí být zváženo, zda přínos opatření pro veřejný zájem převáží nad újmou, která vzniká dotčeným osobám. V OOP bylo provedeno podrobné vážení obou existujících veřejných zájmů – tedy jak zájem na výkonu vlastnického práva, tak zájem na ochraně přírody, který se jeví na území národního parku jako převažující.

Na základě výše uvedeného lze dospět k závěru, že toto OOP plně respektuje obecný princip proporcionality.

K článku 1

V tomto článku je zakotveno legislativní zdůvodnění navrhovaného omezení lesnického hospodaření v souladu s ustanovením ZOPK o národních parcích.

K článku 2

Zde je plošné vymezení platnosti tohoto opatření obecné povahy. Aby bylo zamezeno dohadům o jeho územní platnosti, byla navázáno na evidenci katastru nemovitostí a druh pozemku lesní pozemek. Z hlediska zonace se pak opatření vztahuje na zónu přírodě blízkou a zónu soustředěné péče. V těchto zónách na rozdíl od zóny přírodní lze ve větší či menší míře lesnický hospodařit a lze tedy i nastavovat jemnější formy hospodaření jeho cílenou regulací.

K článku 3

V tomto článku jsou pro jednotlivé zóny a cíle definovány limity pro lesnické hospodaření. Snahou bylo definovat obecné, universálně platné a jasné parametry, které bude možno přenést do lesnického provozu, a současně budou srozumitelně zdůvodněny.

ZOPK a Zásady péče o NP Šumava nám definují pro lesní ekosystémy zařazené v zóně přírodě blízké tento jeden základní princip péče: podpora přirozených procesů a obnova přirozených ekosystémů. Obnovní management směřuje k obnově přirozených ekosystémů a zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů. Cílem je tedy připravit tyto porosty na zařazení do zóny přírodní v dlouhodobém horizontu. Bude tak naplněn základní cíl národních parků dle § 15 ZOPK

(zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků).

V zóně soustředěné péče je pak třeba rozlišovat plochy, kde je cílovým stavem bezzásahový režim a plochy, kde je cílem diferenciovaná aktivní péče o lesní porosty. Proto jsou definovány parametry odděleně pro plochy v zóně soustředěné péče s cílem dosažení přírodních procesů (nerušeného průběhu přírodních dějů) a pro plochy s cílem zvýšení biodiversity (existence je podmíněna trvalou činností člověka).

Míra regulace lesnického hospodaření u cizích subjektů je nejvyšší v zóně přírodě blízké a nejnižší u zóny soustředěné péče s cílem zvýšení biodiversity aktivním managementem. Naopak co se týče výměry dotčených zón je nejmenší rozloha u zóny přírodě blízké – 148 ha (2,3 %) ve vlastnictví nestátních subjektů, u zóny soustředěné péče s cílem přírodní procesy pak 414,7 ha (6,3 %) a u cíle „biodiversita“ pak 5288 ha (80,5 %). Uvedená procenta se vztahují k celkové výměře lesních pozemků ostatních subjektů (obcí a soukromých vlastníků) s tím že zbylých 709 ha (10,8%) lesních pozemků se nachází v zóně přírodní.

Kompletní tabulka s výměrou jednotlivých zón prolnutých dlouhodobými cíli dle zásad péče a vlastnickou strukturou je zde.

Zóna/Cíl	fyzické osoba	kraj	obec	právníká osoba ostatní	Správa NP Šumava	stát ostatní	Celkový součet
A	0,04	0,00	708,81	0,11	15 532,92	0,00	16 241,88
1	0,04	0,00	707,76	0,11	15 528,70	0,00	16 236,61
2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	0,00	0,00	1,05	0,00	4,22	0,00	5,27
B	7,22	0,00	140,25	0,52	15 624,28	0,00	15 772,27
1	7,22	0,00	140,19	0,52	15 614,92	0,00	15 762,84
2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	0,21
3	0,00	0,00	0,06	0,00	9,16	0,00	9,22
C	309,93	0,09	5 390,70	5,00	17 104,19	0,09	22 809,99
1	45,50	0,08	368,52	0,59	13 917,13	0,03	14 331,85
2	264,41	0,00	5 019,57	4,34	3 178,14	0,06	8 466,53
3	0,01	0,00	2,62	0,07	8,92	0,00	11,61
D	0,39	0,06	2,37	0,50	18,65	0,00	21,97
2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	0,39	0,06	2,37	0,50	18,65	0,00	21,97
Celkový součet	317,57	0,15	6 242,13	6,13	48 280,04	0,09	54 846,11

Plochy jsou uvedeny v hektarech, výpočet proveden na d lesními pozemky dle katastru nemovitostí. A = zóna přírodní, B = zóna přírodě blízká, C = zóna soustředěné péče, D = zóna kulturní krajiny

- cíl 1 nerušný průběh přírodních dějů
- cíl 2 ochrana biodiversity (podmíněno trvalou činností člověka)
- cíl 3 zajištění trvale udržitelného rozvoje

Intenzita zásahu do vlastnických práv tedy klesá s narůstající rozlohou porostů, kde budou omezení aplikována. Lze tedy dovodit, že Správa se snažila navrhnout taková opatření, která by fakticky co nejméně zasáhla do vlastnických práv hospodařících subjektů, a přitom by bylo možno dosáhnout

stanovených cílů v ochraně přírody na území národního parku. Snahou tedy bylo z obou kolidujících zájmů (na ochraně přírody a na výkonu vlastnického práva) zachovat co nejvíce, byť kde jinde, než na území národních parků má by měl mít přednost veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny.

Vyšší míra restrikce je navržena na zlomku plochy v zóně přírodě blízké. V zóně soustředěné péče jde spíše o zjemnění stávajícího hospodářského způsobu směrem k přírodě bližšímu způsobu hospodaření.

Správa má za to, že pokud jde o lesní pozemky ve vlastnictví státu s právem hospodařit pro Správu NP Šumava, pak toto opatření pouze specifikuje závaznou formou ty nejzásadnější opatření uvedené již ve schválených Zásadách péče o NP Šumava.

Článek 3A – umělá obnova

V zóně přírodě blízké se zakazuje provádět zalesnění umělou obnovou. Toto omezení je plně v souladu s platnými Zásadami péče o NP Šumava. Zde se jasně uvádí, že při obnově lesa se v maximální míře využívá sukcesních procesů a přípravných dřevin, podporuje se přirozená obnova lesa, nevyužívá se umělá obnova ani sje. Správa NP Šumava disponuje výsledky mnoha výzkumů a šetření, které potvrzují přítomnost přirozené obnovy napříč lesním porosty a stanovišti a její velké převahy na případnou umělou obnovou. Toto dokládá například případová studie Zmlazení na pasece u jezera Laka (Čížková, Hubený, 2018). Cílem studie bylo vyhodnotit stav a strukturu zmlazení nově vznikajícího porostu na ploše po provedených asanačních zásazích po disturbanci vyvolané orkány Kyrill (leden 2007). Na ploše o výměře 27,7 ha bylo vytýčeno 11 monitoračních ploch a na nich bylo šetřeno podrobně zmlazení. Výsledek a porovnání s proběhlou umělou obnovou na lokalitě je následující. Na celé ploše bylo vysazeno 21 900 kusů dřevin v letech 2009 - 2015. Oproti tomu přirozená obnova dosáhla na ploše počtu 142 227 kusů. Tedy v přepočtu na 1 hektar se jedná o 791 kusů umělé obnovy versus 5135 kusů přirozené obnovy. Tento trend potvrzují i výsledky Biomonitoringu lesních ekosystémů v území NP Šumava ponechaném samovolnému vývoji (Čížková, 2024) či výsledky Velkoplošné inventarizace lesů NP Šumava (IFER, 2019).

Zóna přírodě blízká by měla v dalších letech postupně při projednávání nové zonace NP Šumava přejít do zóny přírodní a proto je žádoucí v této zóně minimalizovat lidské zásahy, které by mohly snížit stupeň přirozenosti lesních porostů a v budoucnu při projednávání nové zonace NP Šumava ztížit naplnění základního cíle národního parku – tedy zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území národních parků.

Stupeň přirozenosti je pro účely stanovení přirozenosti lesních porostů vyjádřením míry ovlivnění lesního ekosystému člověkem, a to jak přímým lesnickým obhospodařováním, tak nepřímo působícími antropickými vlivy (Vrška et al., 2017).

V zóně soustředěné péče rozlišujeme v souladu se Zásadami péče plochy na základě dlouhodobých cílů a to na plochy, kde jsou cílem přírodní procesy a kde je cílem účelovými zásahy zvyšovat a podporovat biodiverzitu.

V plochách s cílem přírodní procesy je možné provést zalesnění pouze po deseti letech v případě nepřítomnosti přirozené obnovy a lze využít pouze původní nesmrkové dřeviny. Důvodem je maximální podpora přirozeného zmlazení porostů a využití sukcesních procesů včetně přípravných dřevin. Lze předpokládat, že po 10 letech bude většina ploch zalesněna tímto způsobem a bude vykazovat charakter zajištěného porostu dle LesZ a navazujících vyhlášek.

Na plochách s cílem podpory biodiverzity je možné zalesňovat původními nesmrkovými dřevinami ihned po vzniku holiny. V těchto plochách je tedy možné a žádoucí provádět přestavby a stabilizace mladých lesních porostů a porostů středního věku. Přestavby se provádí především pomocí podpory prostorové diferenciace (rozvolňování porostů, vyřezávání smrku) a druhové rozmanitosti, provádějí se účelové výběry k přiblížení lesních porostů přirozené druhové skladbě a bohaté struktuře, včetně výběrů s proměnlivou intenzitou simulující narušení. Na to navazuje jednotlivé nebo skupinkové vnášení cílových listnatých dřevin do vzniklých míst s cílem podpořit druhovou a věkovou diferenciaci porostů.

Článek 3 B – výchova lesních porostů

Výchovou lesních porostů pro účely tohoto opatření se rozumí pouze aktivní obnovní management spočívající především v přestavbě přehoustlých mladých smrkových porostů do 40, popřípadě

výjimečně 80 let věku. Tyto přestavby se realizují vyřezáváním smrku ztepilého, redukcí počtu stromů s cílem podpory tvorby korun, podpory prostorové a druhové diferenciace, účelovými výběry s cílem přiblížit se přirozené druhové skladbě a bohaté struktuře, včetně výběrů s proměnlivou intenzitou simulující disturbance.

V rámci těchto zásahů nesmí dojít ke snížení druhové pestrosti na úkor původních listnatých dřevin, protože to by vedlo ke snížení stupně přirozenosti porostů.

V zóně přírodě blízké je cílem případného aktivního managementu pouze přestavba mladých nestabilních smrkových porostů se zastoupením smrku ztepilého nad 50 % na úrovni porostní skupiny. Zde lze připustit intenzivnější a častější zásahy za účelem prostorové diferenciace porostů.

V zóně soustředěné péče, kde jsou dlouhodobým cílem přírodní procesy, se připouští stejná míra obnovních zásahů jako v zóně přírodě blízké.

V zóně soustředěné péče s cílem podpory biodiversity je obdobně hlavním cílem stabilizace mladých přehoustlých smrkových porostů a navíc lze provádět jednotlivé či skupinové negativní výběry v nesmrkových dřevinách za účelem podpory cílových listnatých dřevin a jedle. Může se tedy jednat o vyřezávání konkurenčních či přípravných dřevin. Vzhledem k tomu, že tyto dřeviny mají svou nezastupitelnou roli v ekosystému lesa, nesmí na úrovni porostní skupiny dojít k totálnímu odstranění všech jedinců dané dřeviny.

Článek 3 C těžba a ponechání netěžitelných zbytků

Omezení uvedená v odstavci 1) platí bez rozdílu jak v zóně přírodě blízké, tak v soustředěné péče. Pod pojmem biotopový strom se rozumí strom, na kterém se vyskytuje alespoň jedno stromové mikrostanoviště (nebo také mikrohabitat). Stromová mikrostanoviště jsou morfologické struktury, které jsou využívány různými organismy (minimálně však alespoň jedním druhem) v určité části svého životního cyklu na úkryt, páření či jako zdroj potravy (Bütler et al. 2021). Mikrostanoviště vznikají jako důsledek biotických a abiotických vlivů (vítr, sníh, dřevokazné houby, datlovití ptáci). Může se jednat typicky o starý mohutný strom napadený houbami, dřevokazným hmyzem s prosychající korunou a mnoha dutinami v kmeni. Tyto atributy vytvářejí specifické mikrostanoviště pro mnoho druhů obratlovců, bezobratlých, hub a lišejníků. Je proto nezbytné ponechávat tyto stromy k dožití a následnému zetlení v porostech jak v zóně přírodě blízké, tak v zóně soustředěné péče. Význam biotopových stromů lze demonstrovat na příkladu doupných ptáků. Mezní hodnota počtu doupných stromů pro dutinové ptáky uvádějí pět doupných stromů na 1 ha. Se zvýšením počtu doupných stromů nad tuto hraniční hodnotu se zdvojnásobuje počet ptačích druhů s hnízdy ve stromových dutinách. Naopak, poklesne-li počet doupných stromů pod 5 ks/ha, hnízdní podmínky se statisticky průkazně zhoršují. To platí jak pro druhy, tak pro individua. Výjimku tvoří pouze stromy ohrožující bezpečnost např. v blízkosti nemovitostí, dopravní infrastruktury či u turistických tras.

Všechny původní dřeviny mají v lesním ekosystému své nezastupitelné místo a nesmí být plošně odstraňovány. Jedinou výjimkou je vyřezávání smrku ztepilého při výchově přehoustlých plně zapojených smrkových porostů za účelem prostorové a druhové diferenciace – viz výše u výchovy mladých porostů.

Pařezy po provedené těžbě včetně nezaklopených vývratových koláčů jsou dalším významným hotspotem biodiversity a mají pozitivní vliv na udržení vláh, utváření mikroreliefu, omezují půdní erozi a jsou často výchozím bodem obnovy dřevin na daném mikrostanovišti. Je tedy nezbytné ponechávat v lese co nejvyšší pařezy a nezaklapovat vývratové koláče.

Sterilní souše včetně stromových pahýlů jsou již z hlediska napadení podkorním hmyzem neatraktivní a nepůsobí žádné nebezpečí a naopak odčerpávají kapacity na vyhledávání a zpracování aktivního kůrovcového dříví. Sterilní souše a pahýly stejně jako nezaklopené vývratové koláče s bází kmene o délce větší než 2 metry jsou zásadní pro zvýšení diversity lesního prostředí.

V zóně přírodě blízké se neprovádí úmyslná mýtní těžba, protože ta z principu vždy vede ke snížení stupně přirozenosti lesního porostu. A v důsledku je tato činnost v rozporu s dlouhodobým cílem národního parku pro zónu přírodě blízkou (přírodní procesy).

Je možné provádět zásahy pro zajištění bezpečnosti majetku a osob v okolí turistických tras, dopravní infrastruktury a staveb. Veškerá hmota po těžbě zůstává na místě, pokud nezpůsobuje

akutní bezpečnostní riziko například na prudkých svazích. Pak lze dřevní hmotu rozmanipulovat a převést na vhodnější místo v lesním porostu, kde bude vhodně rozmístěna.

Zásahy na podporu druhové a strukturální rozmanitosti jsou v mýtných porostech realizovány výjimečně, může se jednat o různé varianty uvolnění přirozeného zmlazení v podúrovni či rozvolnění přehoustlých smrkových porostů.

Při asanačních zásazích proti podkornímu hmyzu nesmí vznikat holina, tedy souvislá odlesněná plocha o výměře 0,04 ha a více. V případě, že by hrozil vznik holiny o větší ploše, je třeba bezodkladně ohlásit situaci pracovníkům Odboru ochrany složek přírody NP Šumava. každý jednotlivý případ bude posouzen a vydán protokol, který stanoví závazný postup, jak situaci řešit. Cílem je tedy aktivně vyhledávat jednotlivé aktivní kůrovcové stromy, ty asanovat pokácením a odkorněním a ponechat na místě k zetlení. Vznik holiny a odvoz dřevní hmoty jsou opět jevy s negativním dopadem na stupeň přirozenosti lesních ekosystémů, kdy každý takovýto zásah má za následek snížení stupně přirozenosti konkrétního porostu.

Podmínka ponechání minimálně 100 stojících stromů o průměru 25 cm a více na 1 hektar vychází z dlouhodobých výzkumů původních a přírodních lesů v ČR Průšou (1977, 1989), Hort, Vrška (1999), Vrška et al. (2012) a především studie Doporučený postup pro udržení kontinuity lesního prostředí a pro zachování biodiverzity vázané na ponechávání dřeva (Zatloukal et al., 2020). Studie doporučuje ponechávat k začlenění do následného porostu minimálně 100 převážně úrovňových a nadúrovňových stromů na hektar, především nesmrkové příměsi, zejména listnáče a jedli. Důsledně se šetří všechny vitální „čekající“ podúrovňové jedle a smrky. Toto je základní předpoklad pro obnovení a udržení kontinuity lesního porostu.

Z odborných podkladů dále vyplývá, že z hlediska biodiverzity jsou významné především kmeny velkých dimenzí, které byly již za života stromu kolonizovány dřevními houbami, resp. dřevním hmyzem; řada organismů vázaných na dřevo je silně substrátově specializovaná a kromě určitého druhu dřeviny vyžaduje rovněž určitou dimenzi, resp. určitý stupeň rozkladu dřeva (Jankovský et al. 2006, Bače, Svoboda 2006,); pro hnízdní účely jsou přednostně vyhledávány stromy velkých dimenzí (v závislosti na ptačím druhu od 39 po 91 cm), významným hnízdním habitatem jsou také kořenové koláče; mají-li stromy ponechané na dožití fungovat jako doupné, měly by být tlusté minimálně 25 až 30 cm.

V zóně soustředěné péče s dlouhodobým cíle přírodní procesy lze realizovat mýtní úmyslnou těžbu a to pouze nepasečným hospodářským způsobem (jednotlivý či skupinový výběr), maloplošný podrostní způsob (clony). Požadavek na ponechání 60 kusů stojících stromů silnějších dimenzí na hektar opět vychází z dlouhodobého cíle této zóny a nutnosti obnovit kontinuitu lesního porostu. Mělo by se jednat především o stromy listnaté, jedli, či pokud nehrozí akutní riziko napadení kůrovci smrky.

V zóně soustředěné péče s cílem podpory biodiverzity je tento požadavek nejmírnější, je nutno ponechat pouze 30 kusů stojících stromů silnějších dimenzí na hektar.

K článku D – hmota k zetlení

Hmotou k zetlení se rozumí veškeré odumřelou dřevní hmotu ležící na zemi, pařezy vyšší než 30 cm a stojící souše, popř. odumřelé části stojících živých stromů. Význam mrtvého dřeva je pro biodiverzitu a kontinuitu lesního prostředí zásadní. Mezi základní funkce mrtvého dřeva patří (Zatloukal et al., 2020):

- a) produktivita lesních porostů (mrtvé dřevo poskytuje substrát a tvoří mikrostanoviště pro zmlazení dřevin)
- b) ovlivnění různorodosti a struktury biotopů v lesních ekosystémech a ovlivnění biologické diverzity všech složek lesních ekosystémů (mrtvé dřevo poskytuje biotop pro mnoho druhů živočichů, bakterií, hub, lišejníků, nižších i vyšších rostlin)
- c) ovlivnění tvaru, funkce a struktury vodních toků v lesních porostech a morfologie svahů (na povrchu lesních půd odumřelá dřevní hmota přispívá ke zvýšení stability svahů, zvýšení stability půdního povrchu, prevenci proti půdní erozi a ovlivnění charakteru malých vodních toků v lesních porostech (Stevens et al. 1997))
- d) ovlivnění dlouhodobého koloběhu uhlíku a dalších živin lesních ekosystémech (mrtvé dřevo zásadně ovlivňuje tok látek, energie a cyklus živin v ekosystému)

V zóně přírodě blízké se ponechává veškerá odumřelá hmota k zetlení. Pouze pokud by ležící či stojící stromy znamenaly bezpečnostní riziko pro turisty, dopravní infrastrukturu či nemovitosti – typicky v prudkých svazích – lze tyto stromy vyklidit a ponechat k zetlení na nejbližším možném místě v lesním porostu.

V případech výchovných zásahů na podporu biodiversity ve smrkových porostech (ve věku 41-80 let) jak bylo uvedeno výše lze vyklidit maximálně ½ vytěžené hmoty. Cílem je dosažení co největšího objemu mrtvého dřeva v porostu k dekompozici, zvýšení biodiversity prostředí a obnovení kontinuity lesního prostředí.

V zóně soustředěné péče s dlouhodobým cílem přírodní procesy je cílem dosáhnout minimálně 100 m³ hmoty k zetlení (Zatloukal et al., 2020), proto se ponechává při zásazích v porostech do 40 let věku veškerá hmota, při dalších výchovných zásazích se pak ponechá 20 % z každého zásahu k zetlení.

V zóně soustředěné péče s cílem podpory biodiversity se postupuje obdobně, při silnějších probírkách se však ponechává pouze 10 % hmoty z každého zásahu, cílem je minimálně 50 m³ hmoty k zetlení.

K článku E – potěžební zbytky

V zóně přírodě blízké není dovoleno odstraňovat jakékoliv potěžební zbytky či s nimi v rámci porostu manipulovat (shrnovat). Ponechání veškerých větví, kůry a nehroubí (části kmenů s průměrem pod 7 cm) je zcela zásadní pro vývoj struktury jednotlivých mikro stanovišť v rámci lesního ekosystému. Ponecháním těchto potěžebních zbytků na místě vzniku nedojde k ochuzení ekosystému o všechny důležité minerální prvky (dusík, fosfor, vápník, draslík, hořčík), nedojde tedy k degradaci a okyselení lesních půd na stanovišti (Hruška, 2002, Šrámek 2020). Pokud ve smrkovém porostu zůstanou větve na místě, ztráta vápníku a hořčíku se ve srovnání s úplným vytěžením celých stromů sníží na zhruba 40 % (Hruška et Cienciala 2005).

Odvezení pouze samotného dřeva (tedy ponechání na místě nejen větví či asimilačních orgánů, ale také kůry) snižuje ve smrkovém lese při stoletém obmýtí ztráty vápníku na 23 % a hořčíku na 19 % (Klím 2001).

Ponechané potěžební zbytky účinně brání vysychání půdy, erozi či poskytují ochranu přirozenému zmlazení před zvěří.

V přírodě blízké zóně není přípustná umělá obnova porostů, viz výše, a tedy není zde ani důvod pro jakoukoliv pomístnou přípravu půdy spočívající v odstranění potěžebních zbytků (štěpkování či stahování větví na valy, hromady).

V zóně soustředěné péče s dlouhodobým cílem přírodní procesy je možno za účelem přípravy porostu pro umělou obnovu vyklidit potěžební zbytky na 1/10 plochy těžby. Tímto je umožněno pomístně vyklidit pruhy pro následné zalesnění a na zbytku plochy ponechat potěžební zbytky v plné míře.

U zóny soustředěné péče s cíle podpory diversity lze takto vyklidit potěžební zbytky pouze v nezbytné míře ve prospěch následné obnovy porostu přičemž není striktně omezena tato plocha. V této zóně je největší předpoklad aktivního využívání umělé obnovy nesmrkovými dřevinami viz výše a je tedy vhodné porosty částečně vyklidit od potěžebních zbytků, aby bylo možno realizovat zalesnění.

Článek 8

Vyhodnocení připomínek uplatněných k návrhu OOP

Bude doplněno po projednání.

Článek 9

Rozhodnutí o uplatněných námitkách

Bude doplněno po projednání.

Článek 10

Projednáání s dotčenými orgány

§ 172 odst. 1 správního řádu ukládá Správě povinnost projednat návrh OOP s dotčenými orgány uvedenými v § 136 správního řádu. Správa tedy uvážila, že v tomto případě bude dotčeným orgánem orgán státní správy lesů, protože opatření se zabývá výlučně lesnickým hospodařením v lesích národního parku. Požádala tedy místně a věcně příslušný orgán státní správy lesa písemností č.j. NPS 05970/2025 o závazné stanovisko k návrhu OOP. Dne 17.6. 2025 obdržel orgán ochrany přírody souhlasné závazné stanovisko evidované pod č.j. NPS 06046/2025, které je součástí spisu.

Článek 11

Poučení

Podle ustanovení § 172 odst. 4 správního řádu, může k návrhu OOP kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako podkladem pro OOP a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění. Podle ustanovení § 172 odst. 5 správního řádu mohou vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, nebo, určí-li tak správní orgán i jiné osoby, jejichž oprávněné zájmy mohou být opatřením přímo dotčeny, podat proti návrhu OOP písemné odůvodněné námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění. Zmeškání úkonu nelze prominout. Rozhodnutí o námitkách, včetně vlastního odůvodnění, se stane součástí odůvodnění OOP. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny OOP. Dle § 174 odst. 2 správního řádu lze soulad OOP s právními předpisy posoudit v přezkumném řízení. Adresa pro podání námitek či připomínek: **Správa NP Šumava**, 1. máje 260, 385 01 Vimperk
el. podatelna: posta@npsumava.cz
dat. schránka: mmwuufk

Článek 12

Doručování návrhu OOP

Návrh OOP se doručuje veřejnou vyhláškou dle § 25 správního řádu, vyvěšením na úřední desce Správy NP **po dobu nejméně 15 dnů a zveřejněním způsobem umožňující dálkový přístup**. Obecním úřadům obcí, v jejichž správních obvodech se tento návrh OOP doručuje, jsou písemnosti ke zveřejnění zaslány nejpozději v den vyvěšení na úřední desce Správy NP. Obecní úřad je povinen písemnost bezodkladně zveřejnit na své úřední desce. Správa NP tímto žádá v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 správního řádu obecní úřady obcí, jejichž správních obvodů se OOP týká, o **vyvěšení tohoto návrhu OOP na svých úředních deskách po dobu nejméně 15 dnů a o vyznačení data vyvěšení a sejmutí a zaslání zpět na Správu NP Šumava** (kopie s vyznačením data vyvěšení a sejmutí).

Článek 13

Poučení o odvolání

Ve smyslu ustanovení § 173 odst. 2 správního řádu nelze proti opatření obecné povahy podat opravný prostředek.

Otisk úředního razítka

Mgr. Martin Pazourek
vedoucí odboru

Toto oznámení musí být v souladu s § 172, odst. 1 správního řádu vyvěšeno po dobu 15 dnů na úřední desce orgánu, který písemnost doručuje a na úředních deskách obcí, jejichž správního obvodu se návrh OOP týká.

Vyvěšeno dne: Sejmuto dne:

Den doručení:

Razítko, podpis oprávněné úřední osoby potvrzující vyvěšení a sejmутí na úřední desce

ROZDĚLOVNÍK:

- ☒ Správa NP Šumava, úřední deska
- ☒ Město Železná Ruda, Klostermannovo náměstí 295, 340 04 Železná Ruda
- ☒ Městys Čachrov, Čachrov 55, 339 01 Klatovy
- ☒ Obec Prášily, Prášily 110, 342 01 Sušice
- ☒ Město Hartmanice, Hartmanice 75, 341 81 Hartmanice
- ☒ Město Rejštejn, Náměstí Svobody 1, 341 92 Kašperské Hory
- ☒ Město Kašperské Hory, Náměstí 1, 341 92 Kašperské Hory
- ☒ Obec Srní, Srní 113, 341 92 Kašperské Hory
- ☒ Obec Modrava, Modrava 63, 341 92 Kašperské Hory
- ☒ Obec Horská Kvilda, Horská Kvilda 40, 384 93 Kvilda
- ☒ Obec Kvilda, Kvilda 17, 384 93 Kvilda
- ☒ Obec Borová Lada, Borová Lada 38, 384 92 Borová Lada
- ☒ Obec Nové Hutě, Nové Hutě 108, 385 01 Vimperk
- ☒ Obec Nicov, Nicov 33, 384 73 Stachy
- ☒ Obec Stachy, Stachy 200, 384 73 Stachy
- ☒ Obec Horní Vltavice, Horní Vltavice 80, 384 91 Horní Vltavice
- ☒ Městys Strážný, Strážný 23, 384 43 Strážný
- ☒ Obec Lenora, Lenora 36, 384 42 Lenora
- ☒ Město Volary, Náměstí 25, 384 51 Volary
- ☒ Obec Stožec, Stožec 25, 384 44 Stožec
- ☒ Obec Nová Pec, Nová Pec 43, 384 62 Nová Pec
- ☒ Obec Želnavá, Želnavá 2, 384 51 Volary
- ☒ Město Horní Planá, Náměstí 54, 382 26 Horní Planá